

Ti azért kutatjátok az Írásokat, mert azt gondoljátok, hogy azokban van az örök életetek: pedig azok rólam tesznek bizonyosságot, és mégsem akartok hozzám jönni, hogy életetek legyen. Én nem fogadok el dicsőséget emberektől, rólatok viszont tudom, hogy nincs meg bennetek az Isten szeretete. Én az Atyám nevében jöttem, mégsem fogadtatok be; ha más a maga nevében jön, azt befogadjátok. Hogyan tudátok hinni ti, akik egymástól fogadtok el dicsőséget, de azt a dicsőséget, amely az egy Istentől van, nem keresitek?

Kedves Testvéreim!

Ha címet kellene adni a mai vasárnapnak, akkor ez a cím lehetne: a „kulcskérdés”.

Amióta világ a világ az ember zárat használ. A zárat egyrészt biztonságot adnak. Kizárják azt, aminek kint kell maradnia, és bezárják azt, aminek bent. Elméletben. Vannak ügyes zár szerkezetek, és vannak még ügyesebb zárfeltörők. Egy börtönben tett látogatásom alkalmával a hátam mögött kattant a zár. Bevallom igencsak megijedtem, ezt észre is vette az a hat fogvatartott, akiknek épp a legnagyobb szabadságról szerettem volna beszélni. Az egyikük az ajtóhoz lépett, és néhány mozdulattal kinyitotta az elektronikusan lezárt ajtót. Akkor értettem meg, hogy miért volt annyira bonyolult a börtönbe való beléptetésem. Kb. 15 ajtó, míg eljutottam a celláig. El is mondták ott bent: olyan ajtó nincs, amit ne lehetne feltörni, legfeljebb kevés idő. Ott bent a börtönben is, abban a kis cellában a kulcskérdésről beszélgettünk.

Kulcskérdés. Természetesen nemcsak ajtók rendelkeznek zárral, hanem számtalan más tárgy is, a kincses ládától kezdve a bőröndön át a kerékpár lakatig. De ha tovább megyünk, akkor a kulcs nemcsak a zsebünkben lévő csilingelő fémeket jelentheti, hanem a fejünkben lévő talán kevésbé csilingelő, de sokszor elme csillogtató rendszert. Az egyszerű dolgokon át a bonyolultig: a négyjegyű pin kódtól kezdve a kör titkának kulcsáig a π -ig. Van, amit magunk találunk ki, van, amit másoktól kapunk.

Bizonyára sokakkal előfordult már, hogy kizárták magukat valahonnan, vagy épp a kocsiba zárták a kulcsot. A héten a bankba kellett egy teljes órát várakoznom, mert egyszerűen elfelejtettem az internetbank belépési jelszavát. Kizártam magam, nem tudtam ügyeket intézni.

Kulcskérdés, hogy kulcsainkat használjuk-e, tudjuk-e használni?

És meg is érkezünk a témánkhoz.

A reformáció ünnepe előtti vasárnapot Biblia vasárnapnak nevezzük. Luther és a reformátorok nagy hangsúlyt fektettek a Szentírásra, és lehetővé tették, hogy az mindenki számára elérhető, olvasható legyen. (Tegnap a református iskolában reformációi akadályversenyt szerveztünk, ahol a magyar Bibliafordítása, Károli Gáspárral kapcsolatban kellett feladatokat megoldaniuk a gyerekek, igen meglepődtem, amikor a diákoknak csak kb. egy tizede ismerte Károli nevét.)

A mai nap arra kaphatunk választ, hogy a reformátorok, miért kezdték el anyanyelvükre fordítani? És miért jó ez nekünk?

Kezdjük Ádámtól és Évától. A bűneset következtében Ádám és Éva kiűzettek az Éden kertjéből, bent felejtve egy nagyon fontos dolgot, a visszajutáshoz szükséges kulcsot. Ezzel elzárták magukat az élet fájától. Az ember azóta, keresi az oda vezető utat. Azóta próbálja megtalálni a mindent nyitó mesterkulcsot, azóta próbálja elhittetni magával, hogy hiába zártam ki magam, majd csak talállok valami megoldást, biztos van más út is.

Nagyon szeretem az olyan kalandregényeket és filmeket, amelyekben – bár néha elég örült, elszállt módon – megjelenik ez a keresés. Az örök élet titka, a Szent Grál, az élet fája és hasonló témákat feldolgozó alkotások néha megmosolyogtató jelenetei figyelmeztetnek is: az ember nem hagyta abba a keresést, az Istenhez való visszatalálás lehetőségét. Még akkor is, ha nem tudja, de keresi a kulcsot, keresi, hogyan kerülhet vissza abba, amiből egykor a maga hibájából esett ki.

A filmek, regények megoldásaihoz mindig a véletlen segít. Véletlen egy ásatáson egy múzeumban egy aukción. Találnak valamit, amin aztán a szakértő el tud indulni egy kalandokkal teli utazásra.

Sokszor kiderül az is, hogy nem a főhős volt az első, aki próbálkozott. Általában van egy másik szereplő, aki szintén keresi a kincset, csak hogy valamit, valahol elront. A leggyakrabban ez az, hogy a birtokában lévő tárgyról azt gondolja, hogy az a kulcs, a főhős viszont rájön, hogy az csak a kulcshoz vezető első lépcsőfok.

Ha már olvastunk láttunk ilyen kalandokkal teli alkotást, akkor könnyen megértjük azt, amiről mai igénk beszél.

Egy kalandregény kellős közepébe csöppentünk. Egy több ezer éves ugyanakkor nagyon jó állapotban megmaradt könyv kerül a birtokunkba. Azaz nem is egy könyv, hanem egy könyvgyűjtemény, sőt egy könyvtár. 66 kötet, amelyből most egyet felcsapunk, és beleolvassunk.

Ti azért kutatjátok az Írásokat, mert azt gondoljátok, hogy azokban van az örök életetek: - egy hang szólít meg. És egyből tudjuk, hogy nekünk szól, és titkokat akar elmondani. Az Írások kutatása.

Jézus korára az a 39 könyv, amelyet az Ószövetség tartalmaz már mind használatban volt a zsinagógákban, azokat minden zsidó ember ismerte, és kutatta, ahogy Jézus mondja, hogy megtalálja benne az örök élet titkát, azaz az Istenhez jutásnak az útját, a paradicsomi állapotba való visszakerülés kulcsát. És sokan meg is találták: el fog jönni a Messiás, aki igazságot szolgáltat, aki bevezeti a népét az örök országba, akiről Mózes és a próféták mind beszéltek, aki békét, igazságot, életet hoz.

De hol találjuk, hol van, mikor jön? Vannak jelek, amik le vannak írva ezekben a könyvekben, az Írásokban: megnyitja a vakok szemeit, a sánták járnak, halottak támadnak fel, a szegényeknek szól az örömhír, kenyeret ad az éhezőknek, és felemeli az elesettet, tökéletesen magyarázza a törvényt, és mint a jó pásztor vezeti övét.

Ti azért kutatjátok az Írásokat, mert azt gondoljátok, hogy azokban van az örök életetek: pedig azok rólam tesznek bizonyosságot, és mégsem akartok hozzám jönni, hogy életetek legyen.

Azok, akik hallgatták ott Jézus szavát úgy jártak, mint a kincskereső, aki azt gondolta kezében a kulcs. Hiszen minden le volt írva, minden egyes részlet, a kereszt szögeitől, a feltámadás tényéig, minden előre több száz évvel előre. Mindenki tudta, mindenki olvasta, mindenki láthatta. De csak keveseknek adatott meg, hogy amikor a szemük előtt volt, akkor felismerjék a jeleket. Miért? Erre Jézus maga ad választ:

Én nem fogadok el dicsőséget emberektől, rólatok viszont tudom, hogy nincs meg bennetek az Isten szeretete.

Én az Atyám nevében jöttem, mégsem fogadtatok be; ha más a maga nevében jön, azt befogadjátok.

Hogyan tudnátok hinni ti, akik egymástól fogadtok el dicsőséget, de azt a dicsőséget, amely az egy Istentől van, nem keressétek?

Jézus itt arról az állapotról beszél, amikor az ember kicsukja magát, és aztán megpróbálja a lehetetlent, embereket esetleg saját magát nevezi meg úgy, mint kulcs: kulcsembert, aki tudja a titkokat, aki ismeri az élet titkát.

Egy csecsemő számára az anyatej jelenti a táplálékot. Mindenki azt mondja, hogy bár nagyon jó tápszerek vannak, de az anyatej pótolhatatlan, mert egyedül abban van meg minden, aminek meg kell lennie.

Jézus valami ilyesmiről beszél nekünk is. Mert nézhetünk erre az ígére, mint egykor elhangzott a zsidókat érintő problémára, de itt most rólunk van szó, nem róluk. Most ez az íge nekünk szól.

Jézus nekünk mondja: *Ti azért kutatjátok az Írásokat, mert azt gondoljátok, hogy azokban van az örök életetek: pedig azok rólam tesznek bizonyosságot, és mégsem akartok hozzám jönni, hogy életetek legyen.*

Igen tápszereket használunk a tej helyett, és nem kényszerűségből tesszük ezt, hiszen van tej, bőségesen. Nagyon ritka háztartás az ahol nincs ma Magyarországon Biblia. Általános iskolában kötelező olvasmány, az alaplétszám része. És ott van benne minden – ahogy az anyatejben – ami szükséges az élethez, és mi mégis félretesszük, kidobjuk, vagy csak nyalogatjuk. Nemrég volt Dani születésnapja, ilyenkor mindig eszembe jut a születése, visszaemlékszem a részletekre, amikor rátették Nikire, hogy egyen. A szülésznő elmondta akkor, hogy egy csecsemőnek meg kell tanulnia a táplálkozás művészetét, hogy bár vannak reflexmozdulatok, de ez még nem elég, meg kell tanulnia a mellbimbó használatát. Nekünk is meg kell tanulnunk a Szentírás használatát, mert abban van az, ami az életet jelenti. Nem csak csámcsogni kell rajta, hanem jó mélyeket szívni belőle, különben elveszik a lényeg. És még egy dolog, minél inkább gyakoroljuk magunkat, annál több lesz a tej, minél inkább foglalkozunk az Isten ígérével, annál gazdagabban árad ránk az ő kegyelme. De mi kell ehhez? Erről beszél Jézus, hogy ne a magunk feje, a magunk dicsősége után menjünk, hanem annak adjuk a dicsőséget, akit az valóban megillet.

A teológián az énekeskönyvi énekek tanulását mindig feldobtuk azzal, hogy kicsit átírtuk a szövegeket, ebből néha mókás dolgok születtek, pl. az Erős vár a mi Istenünk éneke az „e világ ura gyúljon bosszúra” sor helyett az e világ ura nyúljon hosszúra költemény. Néha azonban megrázó igazságok: Jer dicsérik Istent, szívvel szájjal lélekkel helyett: a Jer dicsérik egymást, szívvel, szájjal lélekkel. – mert valójában ezt tesszük, egymástól fogadunk el dicsőséget ahogy Jézus mondja, de ehhez az kell, hogy egymást dicsőítsük. MI sül ki ebből? Csak az, hogy a végén elhisszük mi magunk is, hogy a világot mi formáljuk, hogy a környezetünket mi alakítjuk, hogy mi irányítunk.

Ti azért kutatjátok az Írásokat, mert azt gondoljátok, hogy azokban van az örök életetek: pedig azok rólam tesznek bizonyosságot, és mégsem akartok hozzám jönni, hogy életetek legyen.

Akarunk-e életben járni? Akarjuk-e a megváltást, akarjuk-e, hogy Isten odaadja nekünk a kulcsot, hogy bemehessünk oda, ahonnan egykor magunk zártuk ki magunkat. Nem kell kerítésen átmászni, nem kell zárfeltöréssel foglalkozni, egyszerűen csak elfogadni Istentől azt, amit a Jelenések könyvében szintén János fogalmaz meg: íme, nyitott ajtót adtam eléd, amelyet senki sem zárhat be, mert bár kevés erőd van, mégis megtartottad az én ígémet, és nem tagadtad meg az én nevemet.

Adja Isten, hogy bár kevés az erőnk, de az Ő igéjében mégis meglássuk kulcskérdésünkre a választ, azt, hogy Jézus Krisztus azért jött, azért szenvedett, halt meg és támadt fel, hogy nekünk gyógyulásunk, életünk, üdvösségünk legyen.

Vegyük kezükbe a Szentírást, és figyeljünk rá nyitott szívvel. A reformátorok azért kezdték el lefordítani a szentírást, mert abban rátaláltak a kulcsra, a kulcsra, amely az örök élethez vezet. Tudták, hogy ezt mindenki számára elérhetővé kell tenni.

Éljünk ezzel a lehetőséggel, vegyük kezünkbe, olvassuk és mélyedjünk el az üzenetében, hogy rátalálhassunk e benne rejlő kincsre, ahogy énekelni fogjuk: Ki rátalált e kincsre már, Nem ismer szegénységet, S nincs, aki el ne nyerhetné E kincset: szent igédet.